

... * Javítva 1.Mf.31.228/2020/19. sz. végzéssel

Budapest, 2021. április 22.

dr. Vajas Sándor s.k.

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.228/2020/13.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Séllei Márton egyéni ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) **felperesnek** a dr. Bágyi Árpád/dr. Kardos Beáta kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes** (alperes címe) **alperes** ellen szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 20.M.70.106/2020/7. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára – külön felhívásra – 274.500 (kétszázhetvennégyezer-ötszáz) forint eljárási és 601.500 (hatszázezer-ötszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló ítéleti tényállás

[1] A felperes 1998. március 1-től állt hivatásos szolgálati jogviszonyban, több alkalommal hosszabb időre külföldre vezényelték nemzetközi szervezetben való munkavégzésre. A felperes 2014. évben önkéntes jelentkezéssel sikeresen pályázott az ENSZ szervezetében az Szekciónál betöltendő tervező tiszt beosztására, mely feladatokat az aláírt szerződés szerint 2014. november 1. napjától 2017. szeptember 30. napjáig kellett ellátnia. A Belügyminiszter a felperest 2014. október 27. napjától 2015. október 26-ig e misszióra vezényelte. A vezénylés a felperes kérelmére, parancsnokai hozzájárulásával újabb belügyminiszteri határozattal további egy évre, 2016. október 26. napjáig került meghosszabbításra. Ezen alkalommal a felperest szolgálati előljárója tájékoztatta, hogy vezénylésének további meghosszabbítását a jövőben nem fogja támogatni.

[2] A felperes 2016. augusztus 22. napján írásban kérte vezénylésének ismételt meghosszabbítását egy évvel, melyet azonban az előjárója nem támogatott, erről 2016. szeptember 2-án kelt levélben értesítették. A Belügyminiszter a felperes vezénylését 2016. október 26-i hatállyal megszüntette, a felperes részére 2016. november 10. napjáig szolgálatmentességet engedélyezett. A felperes a vezénylést elrendelő, azt meghosszabbító és megszüntető határozattal szemben nem kezdeményezett jogvitát.

[3] A felperes a külföldi munkavégzés folytatása érdekében 2016. október 28. napjától egy év időtartamra illetmény nélküli szabadságot kérelmezett 2016. október 21. napján. A kérelmet az állományilletékes parancsnok nem támogatta figyelemmel a felperes külszolgálatban töltött hosszú idejére, arra, hogy 2000. szeptember 19-től 2016. október 26-ig összesen 114 hónapot töltött külszolgálatban. Erről 2016. október 21-i iratban tájékoztatták a felperest.

[4] 2016. november 3. napján személyzeti elbeszélgetésre került sor, ahol a felperes részére a Főigazgatóság állományában kiemelt főreferensi, E besorolási kategóriába tartozó beosztás került felajánlásra azzal, hogy azt a G.. Főosztály B. Osztály közalkalmazotti főelőadó státusz terhén biztosítják. Ekkor tájékoztatták a felperest arról is, hogy ha a felajánlott beosztást nem fogadja el, azt szolgálati viszonyról lemondásnak kell tekinteni. A felperes a felajánlott beosztást 2016. november 8-án nem fogadta el, kérte jogviszonyának felmentéssel vagy közös megegyezéssel történő megszüntetését azzal, hogy ha mégis lemondással szüntetik meg a jogviszonyt, a két hónap lemondási időre mentesítsék a munkavégzés alól. Az alperes a felperes szolgálati viszonyát 2016. november 10-i közös megegyezéssel megszüntette. Az intézkedéssel szemben a felperes szolgálati panaszt terjesztett elő, melynek helyt adtak, az intézkedés hatályon kívül helyezésre került. Az alperes 2016. december 30-án kelt paranccsal a felperes szolgálati viszonyát 2017. január 10. napjával lemondás címén megszüntette, a felperest a lemondási idő alatti szolgálatteljesítés alól mentesítette.

[5] Az állományparanccsal szemben a felperes szolgálati panaszt terjesztett elő arra hivatkozással, hogy az alperes megsértette az együttműködési kötelezettségét és joggal való visszaélést követett el: az alperes tudta, hogy három évre szól a szerződése és három hónap a felmondási ideje, mégis a vezénylés csak egy évre szól. Az illetmény nélküli szabadság kérelmével kapcsolatban kétszer is azt a tájékoztatást kapta, hogy kérelme elfogadásra került. A munkáltatói döntések és félretájékoztatások miatt került a jogviszonya megszüntetésre. Kérte hogy az alperes felmentéssel szüntesse meg a jogviszonyát nyolc havi végkielégítés és hat havi felmentési időre járó díjazás megfizetése mellett. Ezen túl 1.000.000 forint sérelemdíjat is követelt.

[6] A Belügyminiszter a szolgálati panaszt elutasította. A határozat indokolása szerint a felperes részére végzettségének, képzettségének megfelelő, külföldre vezénylését megelőző szolgálati helyén a korábbi szolgálati beosztásával azonos besorolású szolgálati beosztást ajánlottak fel, melyet nem fogadott el, így a jogviszonyát lemondással kellett megszüntetni. Félretájékoztatás nem történt, a beosztás felajánlására jogszerű körülmények között került sor.

A felperes kérelme, az alperes ellenkérelme

[7] A felperes módosított keresetében a jogviszonyát megszüntető parancs hatályon kívül helyezése mellett annak jogellenességének megállapítását is kérte. Az alperesi állományba való visszahelyezését olyan beosztásba kérte, amely figyelemmel van a felperes meglévő szerződésére. Ezen felül havi 543.227 forint összegben elmaradt illetmény és 1.000.000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[8] Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperesnek a felajánlott beosztás elfogadása kapcsán tényleges választási lehetősége nem volt: annak elfogadása esetén jogszerűtlen helyzetbe került volna, mivel az ... Szekcióval három évre szóló, három hónapos felmondási idővel kötött szerződést. A munkáltatói döntések és félretájékoztatások okán került olyan helyzetbe, hogy döntési szabadsága korlátozva volt, ezért döntése nem a valós akaratát tükrözte. A joggal való visszaélés álláspontja szerint megvalósult abban, hogy az alperes oly módon ajánlott fel számára beosztást, hogy a felperesnek annak elfogadása esetén egy hét múlva szolgálatba kellett volna állnia, ami egy teljesíthetetlen, lehetetlen feltételt jelentett. Hivatkozott továbbá arra, hogy az állományilletékes parancsnok a felperes házastársának kérésére szüntette meg a vezénylest a házastársi életközösségük megszűnésének körülményei miatt. Az alperes megsértette az együttműködési kötelezettségét is. Sérelmezte, hogy a felperes részére olyan osztályon került beosztás felajánlásra, amely teljes létszámmal működött, ott munkaerő-hiány, betöltetlen beosztás nem volt. A beosztás felajánlását az alperes csak egy másik osztályon lévő üres státusz terhére tudta megtenni, vagyis a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban Hszt.) 64. § (1) bekezdésében meghatározott szolgálati érdek nem állt fenn. Kifogásolta, hogy a gazdasági főigazgató „D” besorolású beosztás felajánlását közölte a Szolgálattal, a személyzeti elbeszélgetésen azonban „E” besorolású beosztás került számára felajánlásra. A munkáltatói jogkör gyakorló előljáró által meghatározott beosztás felajánlása esetén annak el nem fogadása nem vonta maga után a jogviszonya felmentéssel való megszüntetését. A Szolgálat önkényesen változtatott a felajánlott beosztáson, melynek felperes általi visszautasítása a felperes lemondásához vezetett. Álláspontja szerint ezen változtatás a felperesnek való jogtalan hátrányokozás céljából történt.

[9] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperesnek nem fűződött alanyi jogosultsága ahhoz, hogy a nemzetközi szervezettel kötött szerződés teljesítését a munkáltató a szolgálati viszonyának fenntartása mellett lehetővé tegye. A nemzetközi szervezet tevékenységében való részvétel a munkáltató érdekét nem szolgálta. A felperes tisztában volt azzal, hogy az alperes, illetve a Belügyminisztérium minden évben mérlegelési jogkörben dönt a vezénylest meghosszabbításáról. Az ENSZ szervezetével a felperes saját kezdeményezésre kötött szerződést, azzal kapcsolatosan az alperesnek kötelezettsége nem állt fenn, ilyet nem is vállalt. A felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a meghosszabbítás iránti kérelmével kapcsolatosan mely előjárója hozhat joghatást kiváltó döntést. Az alperesi gyakorlat szerint a hivatásos állomány tagjai jellemzően 1+1 évet töltenek külszolgálatban. Az állományilletékes parancsnok a felperesi vezénylest 2015. évben azzal hosszabbította meg, hogy azt a következő évben már nem kívánja támogatni a huzamosabb ideje külföldön teljesített szolgálatára tekintettel.

Az elsőfokú bíróság határozata

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[11] Az elsőfokú bíróság szerint az alperes nem sértette meg a joggal való visszaélés követelményét sem a hivatásos jogviszony megszüntetése során, sem akkor, amikor a felperes részére az illetmény nélküli szabadság igénybevételét nem engedélyezte. Az előbbi vonatkozásában rögzítette, hogy a tanúként meghallgatott tanú vallomásából megállapítható volt, hogy az „E” kategória felajánlása során vezetői utasítást hajtott végre. A régi Hszt. szerint a kiemelt főreferens és a főelőadó ugyanabban a besorolásban, az I/6. besorolásban volt. Az új Hszt. szerint az I/6. besorolás az „E” kategóriának felelt meg. Az elsőfokú bíróság ítéletében kiemelte, hogy a tanú nem erősítette meg vallomásával azon felperesi tényállítást, mely szerint az alperes ezen besorolás felajánlásával a felperes eltávolítására törekedett volna. Önmagában azt a tényt, hogy az előjáró „D” besorolás biztosítását kérte, nem találta joggal való visszaélést megalapozó körülménynak.

[12] A vezénylés meghosszabbításának elutasításával összefüggésben azt emelte ki, hogy a felperes hosszú ideje teljesített külszolgálatot és az alperes gyakorlata a külszolgálatra vezényléskor alapvetően egyéves időtartam biztosítása volt, annak további egy évvel való meghosszabbításával. A meghallgatott tanú vallomásukban megerősítették, hogy a hivatásos állomány tagjai jellemzően 1+1 évet töltenek külszolgálatban, a rendőrségnek ugyanis a huzamos ideig való külföldi szolgálatteljesítés nem áll érdekében. Bizonyítást nyert továbbá, hogy a második meghosszabbítás iránti kérelmet megelőzően a felperes szolgálati előjárója a felperes tudomására hozta, hogy a jogszabályi lehetőség csupán egy év meghosszabbítására ad lehetőséget, így ezt meghaladóan a külszolgálatát a továbbiakban nem kívánja támogatni. A felperesi tényállítással szemben a tanú cáfolta, hogy a felperes házastársának kérésére került volna sor az alperesi intézkedésekre.

[13] Az illetmény nélküli szabadság iránti kérelem elutasítása körében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a Hszt. 150. § (3) bekezdése értelmében a nemzetközi szervezet által kiírt pályázat elnyerése esetén a felperest nem illette meg alanyi jogon a fizetés nélküli szabadság a munkavégzés idejére. Erről az állományilletékes parancsnok mérlegelési jogkörében eljárva a szolgálati érdek figyelembevételével dönthetett. A szolgálati érdek fennálltának hiányát az állományilletékes parancsnok és tanú is megerősítette tanúvallomásában. E körben kiemelték, hogy a két (1+1) évet meghaladó időtartamú külföldi vezénylés a szolgálati érdeken kívül esik.

[14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak azon felperesi állítást, mely szerint az alperes a jogával visszaélve utasította el az illetmény nélküli szabadság engedélyezésére irányuló kérelmét és ajánlotta fel a beosztást, valamint szüntette meg a hivatásos jogviszonyát, ezért a felperesi keresetet elutasította. Jogellenes alperesi magatartás hiányában a felperesi sérelemdíj iránti igénye is alaptalan volt.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[15] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelmének való helytadást kérte.

[16] Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytelenül mérlegelte, így abból helytelen következtetésre jutott. Az alperes a felperes három hónapos felmondási idejének tudatában ajánlott fel beosztást úgy, hogy a felperesnek a munkát egy hét múlva meg kellett volna kezdenie, mellyel a felperes részére egy teljesíthetetlen, lehetetlen feltételt támasztott. A felperes ezáltal nem volt tényleges döntési helyzetben, a beosztás elfogadását ugyanis nem választhatta. Ugyan a beosztás felajánlása és az ahhoz vezető folyamat alapvetően nem volt jogszabályba ütköző, azonban az a helyzet, amelybe a felperes került, számára jelentős hátrányt okozott, mely a joggal való visszaélés megvalósítását jelenti. Az alperes a vezénylés kezdetétől arról tájékoztatta a felperest, hogy a hároméves szerződését ki tudja tölteni. Ezen túl 2016. április 25-én levélben és 2016. május 25-én szóban az alperes arról tájékoztatta, hogy a szerződése a vezénylés módosításával kitölthető. A felperes 2016. szeptember 22. napján kapta kézhez az első hivatalos tájékoztatást a vezénylés meghosszabbításának, kiterjesztésének megíúsulásáról. Amennyiben a felperes ezen a napon a külföldi szerződését haladéktalanul felmondta volna, akkoris legkorábban csak 2016. december 23. napján tudott volna munkába állni az alperesi munkáltatónál.

[17] Hivatkozott továbbá arra, hogy a per során több bizonyíték is alátámasztotta, hogy a felperest felesége megfenyegette, illetve, hogy a felperes szolgálati előljárójánál járt. A szolgálati előljáró tanúvallomásának valóságtartalma megkérdőjelezhető, mert az a tényeknek és önmagának is több helyen ellentmondott.

[18] Az alperes nem igazolta, sőt még csak nem is valószínűsítette azt a szolgálati okot, érdeket, amely miatt a felperes hazarendelésére sor került. Álláspontja szerint a „már túl sokat volt kint” kijelentés nem minősül egzakt szolgálati érdekeknek, inkább az irigység kategóriájába sorolható. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság indokolás nélkül elfogadta ezen alperesi hivatkozást, mint szolgálati érdeket. Az alperes azt sem tudta igazolni, hogy a személyzeti részleg jogosult volt a munkáltató döntésének megváltoztatására.

[19] Fellebbezésében öt olyan megoldást is felvázolt, melyet az alperes választhatott volna, és akkor eljárásával nem sérti a felperes jogait. E körben jelölte meg a vezénylés egy évre vagy a felmondási időre való kiterjesztését, a fizetés nélküli szabadság egy évre vagy a felmondási idő tartamára való engedélyezését, és a felmondási idő tartamára való szolgálatmentesség engedélyezését. Mindezek helyett azonban a munkáltató úgy döntött, hogy a felperes számára nem biztosítja a három hónap felmondási idő kitöltését, ezzel kényszerítve a felperest arra, hogy ilyen feltételekkel a felajánlott beosztást ne tudja elfogadni.

[20] A tárgyaláson a fellebbezését azzal egészítette ki, hogy elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, mivel az ítélet figyelemmel arra, hogy az nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 220. § (3) bekezdésben foglalt követelménynek, nem tartalmazza ugyanis az arra vonatkozó tájékoztatást, hogy a felek a 256/A. § (1) bekezdésének b)-d) pontjaiban felsorolt esetekben tárgyalás tartását kérhetik, illetve a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmük alapján a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető. Az elsőfokú bíróság ítélete továbbá téves jogszabályi hivatkozásokat tartalmaz, az ítélet záró részében a régi Pp.

helyett az új Pp., a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 365. és 376. §-ait hívja fel.

[21] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy az alperes a vezénylés megszüntetését követő személyzeti elbeszélgetésen a jogszabályoknak megfelelően járt el akkor, amikor a felperes részére a vezénylést megelőző szolgálati hely, valamint a képzettségének, végzettségének figyelembevételével a kiemelt főreferensi beosztást ajánlotta fel. Nem tekinthető visszaélésszerű joggyakorlásnak, ha a felajánlott beosztás a Hszt. által meghatározott törvényi körülményeknek megfelel. A felperes a felajánlott beosztást nem fogadta el, ezért kellett a jogviszonyát a Hszt. 64. § (4) bekezdése alapján rendezni. A Szolgálat beosztásra vonatkozó döntést nem hozott, azt nem változtatta meg. A személyzeti elbeszélgetésen felajánlott beosztáson kívül más beosztásról sem írásban, sem szóban nem egyeztetett a felperessel. A felperes részére a beosztás felajánlására kizárólag a 2016. november 3. napján lezajlott személyzeti elbeszélgetés során került sor.

[22] A bizonyítási eljárás során egyetlen adat sem merült fel arra vonatkozóan, amely alátámasztotta volna azon felperesi álláspontot, mely szerint a közeli hozzátartozója a vezénylésével kapcsolatosan negatív befolyást gyakorolt volna a munkáltató döntéshozatalára.

[23] A vezénylés megszüntetésével kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy a felperes a saját elhatározása alapján pályázott meg és nyert el egy bécsi szolgálatra meghirdetett hároméves pályázatot, és teljes mértékben tisztában volt azzal, hogy a beosztásának ellátása a vezénylése alapján kizárólag egy évre került biztosításra. A felperes a Belügyminiszter vezénylést megszüntető határozatával szemben jogorvoslattal nem élt, a döntést nem támadta meg.

[24] A felperes nem tudta a bizonyítási eljárás során igazolni azon állítását sem, miszerint a döntésre jogosulttól olyan állítás hangzott volna el, amely abban a hitben tartotta, hogy az általa elvállalt nemzetközi szerződéses jogviszonyának három évét teljes egészében kitöltheti. A tanúvallomások éppen ennek ellenkezőjét erősítették meg. A szolgálati jogviszonyra vonatkozó szabályok 2015. július 1. napjától megváltoztak, az új szabályok a külföldi vezénylés tartamát negatív módon befolyásolták. A hatályba lépő Hszt. 69. § (1) bekezdésének utolsó mondatában rögzített rendelkezés alapján a külföldre vezénylés egy alkalommal egy évvel volt meghosszabbítható. Ezen jogszabályi rendelkezésre figyelemmel került sor a felperes vezénylésének meghosszabbítására. Ezt meghaladóan a meghosszabbítás törvényi lehetősége kizárt volt. Egyébiránt a hivatásos állomány tagjának külföldre vezénylését a miniszter rendeli el, akit a munkáltatói jogkör gyakorlójának véleménye nem köt.

[25] Vitatta, hogy az alperes nem tudta volna igazolni a szolgálati érdeket, amely a felperesi vezénylés megszüntetését indokolta. E körben hangsúlyozta, hogy az alperes a felperest huzamosabb – összesen 114 hónap távollét után – a szolgálati beosztásának megfelelően és nem külföldi vezényléssel kívánta tovább foglalkoztatni. A munkáltató elsődleges érdeke ugyanis, hogy a huzamosabb ideje külföldön szolgálatot teljesítő állomány

a megszerzett tudását, nyelvhasználatát, tapasztalatát a rendvédelmi szerv érdekében hasznosítsa tovább.

[26] Nem helytálló azon felperesi hivatkozás, miszerint az alperes lehetetlen vagy teljesíthetetlen feltételt támasztott, hiszen a felperesnek kellő ideje volt arra, hogy a vezénylesének megfelelően rendezze a szerződéses jogviszonyát. A felperes mindvégig tudatában volt annak, hogy a határozott idejű vezénylese alapján az önként vállalt beosztásának időtartamát nem fogja tudni kitölteni. A szerződés 5. pontja szerint a felmondási idő nemcsak három hónapban, hanem 30 napban is meghatározható lett volna, melyre a felperesnek lehetősége volt felkészülni. Kiemelten hangsúlyozta, hogy a felperest a vezénylese első évének meghosszabbításakor már tájékoztatták arról, hogy a hatályba lépő új szolgálati törvény nem biztosítja a további külhoni vezénylest, ezért téves azon felperesi álláspont, amely a munkáltatóra terheli a mulasztást. A felperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy a munkáltató folyamatosan, a vezénylest kezdetétől fogva a szerződésének teljes, hároméves tartamú kitöltésének lehetőségéről tájékoztatta volna.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

[27] A fellebbezése – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[28] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és a megfelelő jogszabályok helytálló alkalmazásával, a bizonyítékok okszerű mérlegelésével érdemben is helyes döntést hozott. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – a jogi indokolás kiegészítésével – hagyta helyben.

[29] Megalapozatlan a felperes eljárási jogszabálysértésen alapuló hatályon kívül helyezés iránti kérelme. Önmagában az ítéletben a fellebbezés tárgyaláson, illetve tárgyaláson kívüli elbírálására vonatkozó tájékoztatás hiánya, valamint az ítélet záró részében két téves jogszabályi hivatkozás nem minősül az ügy érdemére kiható olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely indokolná a Pp. 252.§ (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezést.

[30] A fellebbezés érdemét tekintve a másodfokú bíróság az alábbiakat állapította meg: a felperes az eljárás során nem vitatta, hogy az alperesi intézkedések jogszerűek voltak, keresetét joggal való visszaélésre és az együttműködési kötelezettség megsértésére alapította, mely tekintetben a Pp. 164.§ (1) bekezdése és a 3.§ (3) bekezdése szerint a felperest terhelte a bizonyítás. Ennek tényéről az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a peres feleket a 26.M.1248/2017/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben.

[31] A felperes a vezénylest elrendelő, a vezénylest meghosszabbító és az azt megszüntető határozatokkal szemben nem terjesztett elő keresetlevelet, ezért a vezényletben szereplő időpont és a vezénylest megszüntetése nem tárgya a pernek, a felperes régi Hszt., a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 49/H.§ (1) bekezdésére és az új Hszt. 64.§ (1) bekezdésében foglaltakra való hivatkozása, a szolgálati érdek tekintetében előadottak irrelevánsak, a bíróság által nem

vizsgálhatóak. A keresettel meg nem támadott vezénylest és annak megszüntetését joggal való visszaélésre hivatkozással sem lehetett vizsgálni. Ennélfogva a per tárgya csakis az illetmény nélküli szabadság engedélyezése iránti kérelem elutasítása, illetve a szolgálati beosztás felajánlása volt.

[32] A Hszt. 150.§ (3) bekezdése szerint a hivatásos állomány tagjának kérelmére, méltányolható egyéni indokok alapján, így különösen nemzetközi szervezetek által kiírt pályázatok elnyerése esetén, - ha az a szolgálat érdekével nem esik egybe - a munkavégzés idejére az állományilletékes parancsnok mérlegelési jogkörében eljárva illetmény nélküli szabadságot engedélyezhet. E jogszabályi rendelkezés alapján illetmény nélküli szabadság éppen hogy akkor engedélyezhető méltányossági jogkörben, ha az egyéni indokok a szolgálat érdekével nem esnek egybe. E tekintetben nem az alperesnek kellett bizonyítania a szolgálati érdeket, hanem a felperesnek azt, hogy az alperes az illetmény nélküli szabadságot irigységből, bosszúból, a felperes feleségének közbenjárására ártási célból nem engedélyezte. Az alperesi tanúk nyilatkoztak a kérelem elutasításának okáról, mely az alperesi állományban történő tényleges munkavégzés igénye volt. A joggal való visszaélés igazolására a felperes által előadottak nem voltak alkalmasak. Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a felesége közbenjárása vagy befolyása alapján került volna sor az elutasító döntések meghozatalára. A felperes által rögzített és csatolt, jogellenesen beszerzett titkos hangfelvételek sem közvetve, sem közvetetten nem bizonyították a felperesi állítást. A felperes továbbá fellebbezésében megalapozatlanul és konkrétumok nélkül hivatkozott szolgálati előjárója tanúvallomásának ellentmondásosságára. A másodfokú bíróság szerint a tanúvallomás önellentmondástól mentes és következetes volt a tekintetben, hogy a felperes felesége a felperes érdekében járt el, a felperes által előadottak nem valósak.

[33] Azt a felperes által csatolt hangfelvételek és a tanúk vallomásai is alátámasztottak, hogy a 2016. október 26. napjáig történő meghosszabbításkor a felperes részére a munkáltatói oldalról jelzésre került, hogy az esetleges további hosszabbítás iránti kérelmét a szolgálati előjáró nem fogja támogatni. A felperes ellenben nem igazolta az alperesi félretájékoztatásokat, a rosszhiszemű eljárást. Helytállóan rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a felperes nem tudta bizonyítani azon állítását, hogy őt a munkáltató döntési jogosultsággal rendelkező képviselője a szerződés teljes tartamának kitöltésével biztatta volna. A felperes által hivatkozott 2016. április 25-i levél csak arra vonatkozó tájékoztatást tartalmaz, hogy a külföldi vezénylesre vonatkozó kérelmét miként terjesztheti elő, az nem tartalmaz olyan közlést, melyből arra lehetett volna következtetni, hogy a felperes a szerződését kitölthette volna. A fizetés nélküli szabadsággal kapcsolatban csatolt e-mail is akként fogalmazott, hogy a fizetés nélküli szabadság iránti kérelem engedélyezése nem hivatalos információ, ennek megerősítését éppen a felperestől várta az e-mail küldője. Önmagában a nem döntésre jogosult munkavállalóktól származó, éppen a döntés előkészítés érdekében küldött belső levelek és informális tájékoztatások joggal való visszaélést nem igazolnak, azokra, mint ígérvényekre a felperes alappal nem hivatkozhat. Azon tájékoztatás, hogy a felperes szolgálati előjárója támogatta a felperes illetmény nélküli szabadság kérelmét, irreleváns, mert a döntést hozó az állományilletékes parancsnok volt, aki a szolgálati felettes véleményét csupán figyelembe veszi. A felperesnek tehát nem volt olyan információja, melyben a döntéshozó olyan tartalmú tájékoztatást közölt volna számára, melynél fogva alappal bízhatott az illetmény nélküli szabadság iránti kérelem pozitív elbírálásában.

[34] Éppen ellenkezőleg, a felperesnek a szolgálati előjárója által adott azon tájékoztatás ismeretében, mely szerint a következő kérelmét nem támogatja, megfelelő időben kellett volna gondoskodnia arról, hogy mindkét szerződéses kötelezettségét, a hivatásos szolgálati jogviszonyából fakadó kötelezettségeit és a nemzetközi szervezettel kötött szerződését is teljesíteni tudja. Nem hivatkozhatott alappal a felperes arra, hogy vezénylésének az okiratban foglalt időpontban való megszüntetése, annak meg nem hosszabbítása váratlanul érte.

[35] Az alperes nem támasztott lehetetlen, teljesíthetetlen feltételt akkor, amikor a felperes hivatásos állományú jogviszonyára tekintettel – figyelemmel a vezénylés megszűnésére – a felperes szolgálatba lépését november 10-én határozta meg. Ahogy azt az alperes is kiemelte, a felperesnek számolnia kellett azzal, hogy a hároméves szerződését nem fogja tudni kitölteni, az állományilletékes parancsnok egy évvel korábbi jelzése alapján pedig fel kellett volna készülnie annak felmondására. Így nem volt alapos azon hivatkozása, miszerint az alperes visszaélt a jogával akkor, amikor nem biztosított elegendő időt a felmondási idejének letöltésére. Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy a munkáltatónak a munkavállaló más szervezettel kötött szerződésére figyelemmel kellett volna intézkednie a munkába állásáról. A másik szerződés figyelembevétele nem az alperes, hanem a felperes kötelezettsége, akinek a szükséges lépéseket megfelelő időben meg kellett volna tennie annak elkerülése érdekében, hogy bármely jogviszonyból származó szerződéses kötelezettségeit megszegje. Emellett azonban az alperes más megoldási lehetőségeket is biztosított, mint például az időközben felgyülemlett jelentős mértékű szabadság kivétele.

[36] A másodfokú bíróság szerint a felperes a három hónapos felmondási idő tényét sem igazolta kétséget kizáróan. A felperes által hivatkozott és az alperes által csatolt okirat (Letter of fixed term appointment) ezt nem támasztja alá, abban ugyanis harminc napos felmondási idő szerepel. Ugyancsak harminc napos felmondási időt ír elő a felperes által 2019. március 19-én csatolt okirat.

[37] Nem vitatott, hogy a felajánlott beosztás megfelelt a jogszabályi feltételeknek, a Hszt. 64.§ (2) bekezdésében foglaltaknak. Önmagában annak, hogy a felajánlás más státusz terhén valósult meg, jelentősége nincs, miként annak sem, hogy a tényleges beosztás felajánlását milyen belső levelek előzték meg milyen tartalommal, azok ugyanis csak döntéselőkészítésnek minősülnek. Az alperes jogszabályi kötelezettségét teljesítette, a felperes a felajánlott beosztást nem fogadta el, mely alapján az alperes a Hszt. 64.§ (4) bekezdése szerint eljárva jogszerűen intézkedett a szolgálati jogviszony lemondással való megszüntetéséről, mint a felperes magatartásának törvényes jogkövetkezményéről.

[38] A perbeli bizonyítékok alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes a joggal való visszaélés tényét, az alperes együttműködési kötelezettségét sértő eljárását nem tudta igazolni, ezért a Pp. 3.§ (3) bekezdése alapján a bizonyítás sikertelenségét a bizonyításra köteles felperes terhén kellett értékelni.

Záró rész

[39] A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 239.§ folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni az alperes másodfokú perköltségét, melynek összegét a

másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése és az alperesi költségfelszámítás alapulvételével határozta meg.

[40] A feleket a perben tárgyi költségfeljegyzési jog illette meg a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja alapján. A felperes munkavállalói költségkedvezményre nem jogosult, melyről a másodfokú bíróság 13-I. számú végzésében döntött. Erre tekintettel köteles a le nem rótt eljárási és fellebbezési illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján. Az illeték mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 42.§ (1) bekezdésén és 46.§ (1) bekezdésén alapul. Az illeték alapja az Itv. 39.§ (1)-(2) bekezdése, a 40.§ (1) bekezdése, valamint a Pp. 24.§ (2) bekezdés b) pontja és a 6/2016. (XI.28.) KMK vélemény 10. pontja alapján 7.518.724 forint (543.227x12+1.000.000). Az eljárási illeték meghatározásánál a másodfokú bíróság figyelembe vette és levonta a már megfizetett 176.636 forintot.

[41] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 233/A. §-a zárja ki.

Budapest, 2020. február 2.

dr. Vajas Sándor s.k.

dr. Kulisity Mária s.k.

dr. Kovács Edit s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró